

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola:

Ústav estetiky
27. 8. 2010
Datum odevzdání posudku:

Martin Kindl
Jméno:
Estetika
Obor:

Recenzent * /
diplomové práce
Vedoucí */
Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Aura v (nové) epoše technické reprodukovatelnosti

(téma)

Martin Kindl vstupuje tématem bakalářské práce nejen na pole aktuální diskuse o problematice estetiky fotografického obrazu, ale dotýká se také palčivého problému vztahu uměleckého díla, originálu a kopie. Zvoleným zaměřením na shrnutí a revizi Benjaminova pojmu aura se autor začíná nutně pohybovat na tenkém ledě, neboť samo vymezení tohoto pojmu je v primárních Benjaminových textech značně nekonzistentní. Snaha poukázat na tuto rozvolněnost je hlavním cílem celé druhé (v práci nejrozsáhlejší) kapitoly. Tento cíl se daří autorovi sledovat do strany 22, posléze však začíná způsob argumentace recyklovat již uvedené teze a celá argumentační linie začíná být výrazně nesrozumitelná až do kapitoly třetí.

Primárními zdroji, o něž se Martin Kindl opírá jsou „Malé dějiny fotografie“ a o pár let mladší a slavnější text „Umělecké dílo v epoše své technické reprodukovatelnosti“. Klíčem pro kritickou analýzu Benjaminova pojetí aury je pak autorovi především text Carolin Duttlingerové „Walter Benjamin and the Aura of Photography“. V kapitole II.1.1. autor shrnuje některé z aspektů nástupu fotografie (především daguerrotypie) v 19. století a poukazuje v této souvislosti na zásadní posuny v „tehdejších“ pojetí umělecké tvorby („*manuální tvorba, ovlivněná talentem umělce...a mimetický charakter*“ str. 5). V kapitole II.1.2. pak poukazuje na to, že v „Malých dějinách fotografie“ je zdroj aury spjat se dvěma aspekty fotografie, které trefně nazývá relací divák-objekt (zájem diváka je poután tím, co je zobrazeno, je vystaven zneklidňujícímu zpřítomnění fotografovaného objektu) a divák-technologie (zájem diváka o auru fotografovaného je vyvolán zejména technickou nedokonalostí prvotních daguerrotypií, kdy objekt po dobu expozice „vrůstá“ do snímku díky dlouhým expozicím). Martin Kindl se snaží poukázat na zpochybnitelnost Benjaminova tvrzení o vytrácení se aury z technicky vyspělé fotografie po roce 1880. Užívá Duttlingerovou citovaný příklad s fotografií malého Franze Kafky, v němž sám Benjamin auru paradoxně nalézá, byť již tato fotografie spadá do období neauratického. Klíčovým zdrojem aury se tedy ukazuje být podle Martina Kindla zejména aspekt vztahu divák-objekt a jím vytvořená emocionální vazba k zobrazenému objektu. Tento závěr je přijatelný, byť je doprovázen argumenty, které nejsou zcela srozumitelné (str. 14).

V části II.2. se Martin Kindl věnuje shrnutí významu pojmu aura, jak jej Benjamin užívá v textu „Umělecké dílo v epoše své technické reprodukovatelnosti“. Stručně shrnuje tradiční rysy auratického uměleckého díla (autenticita, tady a teď, kultovní a výstavní hodnota) a posléze vliv technické reprodukce na stírání těchto tří rysů, respektive úbytek aury. Celou část pak uzavírá pojmenováním rozdílu v pojetí aury v tomto textu, které se ukazuje být spíše určitou historickou kategorií, vázanou na klasické pojetí uměleckého díla. Pojetí aury zde nezahrnuje možný auratický potenciál umělecké fotografie, která je tu redukována na prostředek pouhé reprodukce.

Až do této části je práce Martina Kindla přehledná a míří správným směrem. Od str. 22 však začíná argumentační struktura textu pokulhávat a autor nesděluje k tématu nic nového až do str. 29. Autor se tu zcela zbytečně vyčerpává logicky nepřesvědčivým prokazováním (viz str. 22-23) evidentně banálního závěru, vyplývajícího již z úvodu textu a sice, že Benjaminovo pojetí aury je nekonzistentní, respektive není jasně vydefinované. Nejcennějším přínosem k tématu je tedy až citace z Duttlingerové na str. 29. V části III. se poté Martin Kindl věnuje reflexi posunu v pojetí legitimacy konceptu aury v dílech postmoderní fotografie, jak je

analyzuje Douglas Crimp. Pečlivé komparaci Crimpova a Benjaminova pojetí aury a skutečné revizi platnosti pojmu aury v aplikaci na vybrané příklady aktuálních uměleckých děl však autor již nevěnuje prostor. Celý závěr se proto nezdá být příliš přesvědčivým a tvrzení, že „*Crimp vytvořil zdánlivě redundantní pojem*“ (str. 36) zůstává bez jasného vysvětlení. Tím zůstává zcela opomenuto možné vytěžení tématu práce s ohledem na vztah mezi aurou, dílem, originálem a kopií. Základní tázání se, směřující k revizi konceptu aury v aplikaci na současné (výtvarné) umění tak končí v půli cesty a zůstává bez odpovědi.

I přes zmíněná slabá místa je však na textu znát pečlivá autorova příprava a schopnost práce s komplikovanými odbornými texty. Je třeba rovněž ocenit, že se autor nebojí vstoupit do samostatné polemiky a formulovat zajímavé protiargumenty. Práci Martina Kindla jednoznačně doporučuji k obhajobě jako **velmi dobrou**.

velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Praze 27. 8. 2010
V dne

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl

*) Nehodící se škrtněte